

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Külföldre egész évre 250.— L.

Laptulajdonos: Magyar Nép R. T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
CLUJ,
Strada Baron L. Pop 5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

A falu művészete városon.

Néhány nappal ezelőtt jólsikerült, látványos előadást rendeztek a györgyfalvi műkedvelők a kolozsvári magyar színházban. A két előadás népes közönsége melegen ünnepelte az előadókat, Györgyfalva lelkes műkedvelőit.

Györgyfalva Kolozsvár közelében, alig 10 kilométer távolságra fekszik. Szinpompás gazdag népviseletét messze vidékről jövők is megcsodálják. A népviseletén kívül a falu híven megőrizte ősi hagyományait és népszokásait is. Ezeket az érdekes, vidám szokásokat a nyolevan esztendő s V a j a s István ismeri leginkább. Ezekből a szokásokból válogatta ki C z a k ó János teologus, a darab írója, a legszebbeket és tanította be a györgyfalvi fiataloknak. A betanítás közben igen

nagy gyász érte a falut. Pár napi betegeskedés után hirtelen meghalt agyhártyagyulladásban a fiatal színdarabíró. Az árván maradt műkedvelők a temetésen megfogadták, hogy a darab betanulását tovább folytatják és a Czákó emlékére jótékony célra előadják. A darab rendezését ezután T a m á s Bélámé,

kolozsvári úriasszony vállalta, aki fáradságot nem ismervé járt ki szinte naponta Kolozsvárról Györgyfalvára a próbákra. A rendezésben papok és teologus ifjak is segítettek. A védnökséget Vásárhelyi János református püspök vállalta, aki az előadáson tartalmas bevezetőbeszédet mondott.

Az előadásnak külön érdekessége volt, hogy a szerepeket teljesen az életből vették. A falusi kántort a kántor, a papot a györgyfalvi lelkész játszotta és így tovább. A többi szereplő is meglepte a közönséget természetes játékával, amit azzal magyarázhatunk, hogy a darab nem ragadta ki őket természetes otthoni környezetükből. A toronyba rakott varottas párnákkal és szőttesekkel díszített szoba, a hazai butorok, cserépedények, tányérok, korsók, a falusi udvar és utca annyira természetesen hatottak, hogy a közönség teljesen megfeledkezett arról, hogy színházban van. Ott érezte magát Györgyfalván, a szép viseletek hazájában, a falusi esküvőn. Ugy látszik, hogy a szereplőket már a próbákön elragadta ez az érzés. Már ott

megtanulták, hogyan kell minél élethűbben játszani a szerepeket. A legtöbbszörüknek ez kitűnően sikerült. Így például a völegény és menyasszony annyira beleléptek magukat szerepeikbe, hogy ezt az összeállítást a való életben is folytatni kívánják. Mire az előadásig érkeztek, belőlük is valóságos mátkapár lett.

Az előadást a változatos népszokásokon, verseken, népdalokon és a pompás díszleteken kívül néhány eredeti tánc is élénkítette. A mindegyre kitörő taps miatt az összes ének és táncszámokat többször meg kellett ismételní. A szereplők közül különösen jók voltak

Venczel János, Kún László, Szabó Miklós, Szabó Miklósné, László Mártonné, Szabó Györgyné, Lukács Feri, Vajdas Kati, Jaskó Feri, Szabó Márton, Orosz Lajosné, Tóbiás Jenő, Venczel Istvánné.

Ebből az előadásból láthattuk azt, hogy milyen gazdagok még népünk lelkében az ősi hagyományok. Egész estét betöltő szép előadást tarthattak a Györgyfalviak és hisszük, hogy más vidékeken is ép úgy össze lehetnek ezekből állítani a megfelelő színdarabokat, a még élő hagyományok segítségével, úgy hogy akármelyik kényes izlésű városi közönség is a legnagyobb élvezetet találja bennük.

Armand Calinescu a miniszterelnöki székben.

Románia politikai életének korszakalkotó eseménye, hogy Miron Cristea pátriárka halála után Armand Calinescu lett a miniszterelnök. Armand Calinescu eddigi működése során bebizonyította, hogy képes volt az új államrend létrehozására. Ennek jelszavai: fegyelem, munka és haladás a közjó érdekében.

Calinescu kormányférfiúi erényeit nemcsak a belföld, hanem a külföld is elismeri és méltányolja.

Védekezés a késői fagyok ellen.

Érdekes képet mutatunk be olvasóinknak. A kép úgy fest, mint hogyha egy nagy katonai sátoztáborról készült felvétel volna. Pedig a kép egy németországi kertészetet mutat be, ahol a korai zöldségeket papírból készült védő sisakkal látják el. A sisakokat olyankor alkalmazzák, amikor az időjárást vizsgáló műszerek fagyot jelentenek. Ezzel a módszerrel elérik, hogy melegágy és üvegház nélkül három-négy héttel előbb tudnak friss zöldséget termelni.

Létrejött a román-német gazdasági szerződés.

Az egész világ közvéleménye feszült érdeklődéssel figyelte a román—német gazdasági tárgyalások kimenetelét. Több hónapi élénk tanácskozás után, március 23-án, a tárgyalások befejezést nyertek, az akadályokat és ellentéteket sikerült eloszlatni s Románia és Németország képviselői aláírták azt a korszakalkotó német—román gazdasági szerződést, amely nemcsak Romániára és Németországra, hanem az egész Dunamedence gazdasági életére döntő módon hat ki.

A kormány előzőleg minisztertanácsot tartott, amelyen Gafencu külügyminiszter és Bujoiu nemzetgazdaságügyi miniszter ismertették a feltételeket, amelyek mellett a román—német gazdasági tárgyalások lefolytak. A minisztertanács Gafencu külügyminiszter előterjesztését és a németekkel kötött megállapodást helyben hagyta.

A szerződés szövege szerint Románia és Németország elhatározta a két ország közötti gazdasági kapcsolatok kimélyítését. A gazdasági együttműködés növelése s a békés célok érdekében egyezményt írtak alá. A hosszas tanácskozások végeztével 10 pontba foglalták azokat az elhatározásokat, amelyek a két ország közötti gazdasági kapcsolatokat szabályozzák. Ez a gazdasági szerződés számol a német import követelményeivel, másrészt a román mezőgazdasági termelés kifejlesztésének a lehetőségeivel.

1. A román mezőgazdasági termelés kifejlesztése és irányítása céljából mindkét állam részéről szakértők részvételével újabb mezőgazdasági termékek művelését s az eddigi mezőgazdasági termelés fokozását határozták el. A már fennálló mezőgazdasági iparokat tovább fejlesztik, újabbakat állítanak fel s a legmodernebb felszereléseket állítják a termelés szolgálatába. 2. Kifejlesztik a román erdő- és faipart. Fokozzák az erdőkitermelést és az ezzel kapcsolatos iparoknak a kifejlesztését. 3. A román bányaiipar kihasználására Németország gépeket és felszereléseket szállít, ezért román—német vegyes társaságok alakulnak a dobrodgeai, a bánáti, a vátra dornai ásványi kincsek kitermelésére és alumínium ipar felállítására. 4. Román—német vegyes társaságokat állítanak fel a pet-

roleum kihasználására, újabb kutak furására. 5. A két ország ipari téren teljes összhangban fog együttműködni. 6. *Szabad övezeteket létesítenek, amelyekben ipari és kereskedelmi vállalatokat állítanak fel.* Ezeket a szabad övezeteken német raktárakat és telepeket helyeznek el, biztosítani fogják a németek részére a szabad hajózást. 7. A román hadsereg tengerészeti és légi haderejének számára fgyvert és felszerelést fog szállítani Németország. 8. A közlekedési utakat megjavítják, újakat építenek s jobbá teszik a szállítási eszközöket. 9. Közhasznu berendezéseket építenek. 10. *A román és német bankok a jövőben együtt fognak működni, ezeket a közös mezőgazdasági és ipari ügyeket együtt fogják pénzzel ellátni.* Kormánybiztoságokat állítanak fel, amelyek kormányaik részéről a szükséges támogatásban részesítik azokat a szervezeteket és vállalatokat, amelyek a román mezőgazdasági termelés kifejlesztését tüzték ki célul. Németország részéről Romániának és Románia részéről Németországnak történő kifizetések a most fennálló román—német fizetési egyezmény alapján fognak történni. A szerződő felek fenntartják a jogot maguknak arra, hogy az áruszállítások ellenértékét tőkebefektetésképpen használhassák fel. A most megkötött szerződés egy hónap múlva lép életbe, de a szerződő felek már az aláírás időpontjától kezdve is alkalmazni fogják a szerződést, amely 1944. március 31-ig bír hatállyal. Ha nem mondják fel, határozatlan időre meghosszabbítást nyer, különben a felmondás egyéves időhöz van kötve.

A román—német gazdasági egyezményt Románia részéről Gafencu miniszter, Németország részéről W. Fabritius meghatalmazott miniszter írták alá. A szerződés megkötése után Gafencu külügyminiszter nyilatkozott. Hangsúlyozta, hogy az egyezmény aláírásával Románia a megértés szellemének, a békének az ügyét szolgálja. Románia az európai együttműködés iránti kötelezettségének tudatában járt el. A megegyezés a gazdasági együttműködés nagy vonalait határozza meg — mondotta Gafencu külügyminiszter — és Románia és Németország közötti egymást kiegészítő gazdasági érdekek kielégítését szol-

gálja. Hangsúlyozta továbbá, hogy a többi államokkal fennálló gazdasági kapcsolatok kifejlesztése is előtérben áll, ezért a román kormány tanulmányozni fogja a más kormányokkal való megegyezés lehetőségét. A megegyezés a két ország közötti békét szolgálja s az európai légkört is megtisztítja. Végül ki-

jelentette a külügyminiszter, hogy azok a néhez megpróbáltatások, amelyeken az utóbbi időben annyi más állammal együtt Románia is átment, egyenes utat jelölt meg Románia számára, amely állam megtette a kötelességét úgy önmagával, mint az összes európai államokkal szemben.

Külföld.

Csehország önként adta fel függetlenségét! Hacha, a volt cseh köztársaság elnöke nyilatkozatot adott azokkal az állításokkal kapcsolatban, hogy Csehország függetlenségének feladására erőszakkal kényszerítették volna. Hacha elnök kijelentette, hogy Hitler német kancellárral barátságos hangú tárgyalásokat folytatott, majd telefonon érintkezésbe lépett a prágai kormánnyal és csak miután a prágai kormány jóváhagyta az elhatározást, került sor az egyezmény aláírására. Nyilatkozatának végén még egyszer határozottan visszautasítja azt az állítást, hogy fenyegetéssel vették volna rá a fontos okmány aláírására.

Új hatalmi csoportosulás a Berlin—Róma tengely államai ellen. A Középeurópában lejátszódó nemzetközi események hatása alatt Anglia és Franciaország, tehát az ugynevezett nyugati demokrata államok azon fáradoznak, hogy Németország terjeszkedésének és hatalmi helyzetének ellensúlyozására új államszövetséget hozzanak létre. Ebbe az orosz szovjeten kívül Lengyelországot, Romániát, Jugoszláviát és más államokat szerveznének be. Az erre vonatkozó tárgyalások megkezdődtek, azonban nagyon sok nehézséggel járnak. Megnehezíti a terv kivitelét,

hogy az elgondolás szerint az orosz Szovjet is résztvenne az új államszövetségben. Az érdekelt államok közül a tervnek ezt a részét nagyon sokan ellenzik. Egyéb nehézségek is jelentkeztek mindjárt a tárgyalások megkezdése után. Egyes államok gazdasági érdekeikre, vagy feltétlen békés szándékukra hivatkozva, nem hajlandók a németellenes szövetséghez csatlakozni. A terv nyomán mindenestre élénk külpolitikai tevékenység indult meg Európában. A külügyminiszterek és az egyes országok követői állandóan tárgyalásokat folytatnak az új külpolitikai helyzettel kapcsolatban.

Békétárgyalások Spanyolországban. Spanyolországban a nemzeti és köztársasági kormányok között békétárgyalások indultak meg. A köztársasági Spanyolország nemzetvédelmi tanácsának egyik tagja a rádióon keresztül annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy rövidesen sikerülni fog a tisztességes béke megkötése. Rádióbeszédében hangsúlyozta, hogy a spanyol nemzet akkor lehet megint erős és nagy, ha fátymorborít a történetekre és összefogva egységesen száll szembe idegen beavatkozással. Rádióbeszéde végén hangsúlyozta, hogy ha nem sikerül tisztességes békét létrehozni, akkor a köztársaságiak minden erejükkel tovább fogják folytatni az ellenállást.

Mit nyert gazdaságilag Németország Csehország bekebelezésével? Csehország feldarabolása Németországra nézve óriási gazdasági előnyt jelent. A cseh hadiipar rendkívül fejlett és így Németországra nézve nagy értéket képvisel. A németek által birtokba vett hadianyag és lőszer elegendő 40 hadosztály felszerelésére. Ezenkívül Németország birtokába került a csehszlovák jegybank aranykészlete és sok állami üzem.

Franciaországba özönlének az olaszországi zsidók. Az Olaszországból kiutasított zsidók tömegesen özönlének Franciaországba. A hatóságok nem tudják megakadályozni a zsidók nagyarányú bevándorlását. Segélybizottságok alakultak a zsidók támogatására.

Németország és Szlovákia viszonya. Csehszlovákia összeomlásával kapcsolatban Szlovákia védelmét Németország vállalta. Az egyezmény szerint Németország 25 évre védelmet nyújt Szlovákiának és biztosítja határait. Szlovákiának külön hadserege, külön külügyi szolgálata és pénze lesz. Szlovákia megkapja a csehszlovák Nemzeti Bank aranykészletének egyötöd részét. Szlovákia, ha akarja, gazdasági vámközösségre léphet a német birodalommal, de ezt az egyezményt bármikor felbonthatia.

Mussolini beszéde. A fasisz-
mus győzelmének évforduló-
ján Mussolini nagy beszédet
tartott. Beszédében hangsü-
lyozta, hogy a Berlin-Róma te-
gely szilárdabb, mint valaha.
A középeurópai eseményekkel
kapcsolatban elmondotta, hogy
Csehszlovákia megérdemelte sor-
sát, mert egyetlen cseh se akadt,
aki hazája védelmére fegyvert
fogott volna. Olaszország köve-
léseivel kapcsolatban Musso-
lini kiemelte, hogy a Földközi
tenger és az Adria tenger
Olaszország életterét képezi.
Ezért Olaszország népe az ösz-
szes olasz igények teljesítését
követeli.

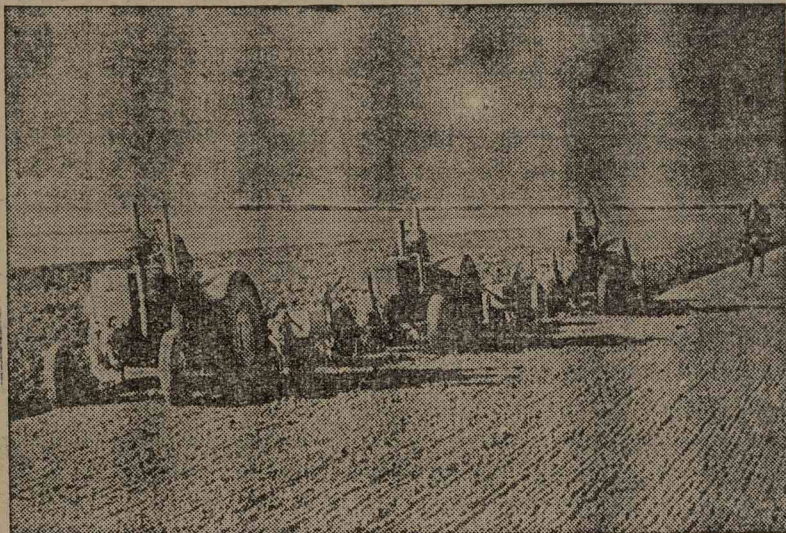
Teljesen megbukott az angol-
ok palesztinai terve. A London-
ban tartott Palesztina-értekez-
let véglegesen megbukott. Sem
az arabok, sem a zsidók nem
fogadták el egyik angol javasla-
tot sem. Így nem marad más
bátra, minthogy Anglia önha-
talmulag léptesse életbe Palesz-
tina új alkotmányát. Az erre
vonatkozó javaslatot rövidesen
az angol parlament elé fogják
terjeszteni.

Magyar lobogókat tüztek ki
Pozsony környékén. Pozsony
közeliében három magyar köz-
ség lakossága magyar lobogó-
kat tüzött ki. Pozsonyból csend-
őr osztag szállott ki és felszólí-
totta a lakosságot, hogy a lobo-
gókat vonja be. A lakosság a
zászlókat ellenállás nélkül be-
vonta.

Oroszország hadereje. Voro-
silov, szovjet hadügyi népbiztos
közlekedésről nagy beszédet tar-
tott a szovjet haderő jelenlegi
állapotáról. Hangsúlyozta, hogy
a szovjet hadseregben végzett
„tisztogatások“ nem gyengítet-
ték meg a hadsereg erejét. Az
összes fegyvernemeket átszervez-
ték és a határok mentén erő-

LANZ MŰVEK R. T.

București, Str. Dimitrie Sturdza 13. Telef. 2-09-25

**TÖBB, MINT 50.000
LANZ-TRAKTOR VAN AZ EGÉSZ VILÁGON!**

Építési nemében, anyagban, jövendelmességben
üpróbált és elvitathatatlan vezetőhelyet foglal el.

LANZ-GYÁRTMÁNY MINŐSÉGET JELENTI

Traktorok, cséplőgépek, takarmánykaszalók, kéve-
kötők, fűkaszalók, szénagereblyék.

„Pelkus“-vetéstartó felszerelések, „Heid“-triőrök, 12 szak-
szerelővel és választékos gépalkatrész raktárakkal az ország
legfontosabb helyein, állandóan a vevők szolgálatára állunk.

dítményeket építettek. Összefog-
lalólag Vorosilov kijelentette,
hogy a szovjet hadseregben
mindenképpen meg lehet bízni.
Vorosilov nagy bizakodása elle-
nére a legtöbben kétségbe von-
ják, hogy az orosz hadsereg
olyan kiváló volna, mint azt
Vorosilov beszédében lefestette.

Németország nyugodtan te-
kint az események fejlődése elé.
A nemzetközi események követ-
keztében Hitler kancellár a né-
met vezérkarral kétórás ta-
nácskozást tartott. Ugylátszik, a
helyzetet nem látják súlyosnak,
mert Göring tábornagy, aki a

birodalmi gyűlésnek is elnöke,
Olaszországba utazott, hogy
megszakított szabadságát foly-
tassa. Németország egyébként
párizsi és londoni követeit visz-
szahívta. Jól értesült német uj-
ságok szerint a párizsi és lon-
doni német követek visszahívá-
sa nemcsak alaki okokból tör-
tént.

Akiknek ünnep a tánc. Rend-
kívül érdekes, képekkel illusztrált
cikket közöl erről a Délbáb új
száma, amely nagy terjedem-
ben és gazdag tartalommal jelent
meg.

A francia köztársasági elnök látogatása Londonban. Lebrun, francia köztársasági elnök és felesége az angol király tavalyi látogatásának viszonzásaképpen Londonba látogattak. A francia államfő kíséretében volt Bonnet francia külügyminiszter és a köztársasági elnöki hivatal több magasrangú tisztviselője. A francia köztársasági elnök fogadtatása nagy fényvel és igen szívélyes formák között történt. Amikor a köztársasági elnök hajója angol kikötőbe érkezett, a kikötőben levő útegek diszlövéseket adtak le. A londoni Viktoria pályaudvaron az angol király és felesége, továbbá a királyi család tagjai, udvari főméltóságok és a kormány fogadták a köztársasági elnököt. A francia köztársasági elnök látogatásának alkalmából Londonban sorozatos ünnepségeket és disztrakciókat tartottak. Egyidejűleg a köztársasági elnök és a kíséretében levő államférfiak fontos tanácskozásokat folytattak az angol kormány több tagjával. Ezeknek a tanácskozásoknak, tekintettel a feszült nemzetközi helyzetre, nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Olasz mezőgazdasági munkások Németországban. Németország a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra 40 ezer olasz mezőgazdasági munkást visz a német birodalomba. Az olasz mezőgazdasági munkások egy része már el is indult Németországba.

Cáfolják a bolgár mozgósítás híreit. A bolgár kormány megcáfolta az angol és francia újságokban a bolgár mozgósításról szóló híreket. A cáfolat szerint Bulgária sem általános, sem részleges mozgósítást nem rendelt el.

A Memel-vidéket visszacsatolták Németországhoz. A német és litván kormány között folyó tárgyalások a Memel-vidéknek Németországhoz való visszacsatolása kérdésében eredményesen végződtek. A litván kormány kivonta csapatait a Memel-vidékről és így barátságosan rendeződött el a Memel-vidéknek a német birodalomba való bekebelezése. A német csapatok már megszállták a Németországba bekebelezett vidéket és Hitler kancellár is látogatást tett a Memel-vidéken. A nagyhatalmak tudomásul vették a litván kormány elhatározását, hogy a Memel-vidéket Németországnak adja át. Az angol újságok megállapítják, hogy ez a terület a történelem folyamán mindig Németországhoz tartozott és így természetes, hogy most visszakerült a német birodalomhoz. Az angol és francia újságok egyértelműen megállapítják azt is, hogy a Memel-vidéknek Németországba való bekebelezése nem súlyosbította a nemzetközi helyzetet.

Nem mozgósított Magyarország. Egy francia hirszerző iroda világszerte azt a hírt tette közzé, hogy Magyarország mozgósított. Ezzel szemben Magyarország részéről hivatalosan kijelentették, hogy a magyar honvédség csapatai a nehéz időjárási viszonyok mellett és az oda betelepített idegen ukrán bandák kétségbeesett ellenállása dacára is Kárpátalját teljesen birtokukba vették. Szó sincs azonban arról, hogy Magyarországon általános mozgósítást rendeltek volna el. Egyébként a magyar csapatok Kárpátaljának elfoglalása alkalmával 200 halottat vesztek. Ezenkívül többszázra rug a sebesültek száma.

Fontos ülést tartott a fasiszta nagytanács. A fasiszta nagytanács Mussolini elnöklete alatt ülést tartott. Az ülésen foglalkoztak a súlyos nemzetközi helyzettel és azzal kapcsolatban az alábbi hivatalos jelentést adták ki:

A fasiszta nagytanács, tekintettel arra a veszélyre, hogy demokrata egységfront alakult ki, szövetkezve a bolsevizmussal a tekintély államok ellen, ami nem a békét, hanem a háborút szolgálja, kijelenti, hogy ami Középeurópában történik, annak oka a versaillesi szerződésben keresendő és ugyanakkor leszögezi ragaszkodását a Róma—Berlin tengelyhez.

A japánok nagy kiterjedésű arcvonalon támadják a kínaiakat. A középkínai arcvonalon a japán csapatok óriási kiterjedésű arcvonalon nagy támadást indítottak a kínaiak hadállásai ellen.

Az angol nép nem akar háborút. Chamberlain angol miniszterelnököt küldöttség kereste fel és emlékiratot adtak át a miniszterelnöknek. Az emlékiratban arra kérik, hogy a béke megmentésére hívjon össze új békeértekezletet és vessen véget a fegyverkezési versenynek. Az angol miniszterelnök megígérté, hogy mindent meg fog tenni a béke megmentésének érdekében.

Magyar államférfiak látogatása Olaszországban. Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök és gróf Csáky István magyar külügyminiszter április hónapban hivatalos látogatásra Rómába utaznak. A magyar külügyminiszter és miniszterelnök az olaszországi látogatás után Berlinbe utaznak és hivatalos látogatást tesznek az államfőnél és a kormánynál.

Mit irnak a román ujságok?

A nemzetközi eseményekkel kapcsolatban a román ujságok behatóan foglalkoznak a világpolitika alakulásának lehetőségeivel. Petrescu Cesar a kormány hivatalos lapjában foglalkozva a kérdéssel, megemlékezik arról a beszédről, amelyet II. Károly király Öfelsége tartott akkor, amidőn 1930. június 8-án elfoglalta a trónt. Petrescu Cesar a következő részt idézi:

„Most, hogy magam előtt látom a Dnyesztertől a Tiszáig az összes románok képviselőit, csak kimondhatatlan kegyelettel gondolhatok a 800 ezer halottra és azon erdélyi, bukovinai és besszarábiai harcosokra, akik vérükkel pecsételték meg örökre a nemzet egyesülését, természetes határaiban. Ezt a szent örökséget, mint a legnagyobb szentséget kell megőriznünk. El vagyok határozva, hogy tévovázás nélkül betartsam eskümet, hogy érintetlenül őrzöm meg a mi nemzeti területünk integritását.“

A Curentul című bukaresti ujságban Pamfil Seicaru foglalkozik a nemzetközi eseményekkel. Cikkéből a következő részt emeljük ki:

„Őrizkedjünk attól, hogy ugynevezett ügyeskedési politikát folytassunk, amelynek következményei végzetesek. Senkit sem lehet megtevesztetni, legfel-

jebb önmagát téveszti meg az ember és megesuszik a veszedelem lejtőjén. A csehszlovák dráma figyelmeztető példa számunkra. A körülmények olyan helyzetek elé állítanak, amelyek kétértelmű magatartás lehetőségét nem engedik meg. A figyelmeztetések nem hiányoznak már egy év óta. A legmakacsabb gondolkozás számára is világos az értelme az eseményeknek, amelyek kifogástalan módszerességgel követik egymást. Kerüljük a huza-vonát, mert a halasztások taktikája nem hozhat megváltó megoldásokat. Amit ma meg lehet valósítani, holnapra késő lesz és egy korrekt kimagyarázkodás, világos kapcsolatok létesítése, korrekt együttműködést biztosíthat két állam között. Németország gazdasági együttműködést akar és szoros baráti kapcsolatokat Romániával. Nem látom ennek akadályát, de látom a kockázatait egy barátságtalanságnak, amelyet kihívásnak vehetnek. Természetes, hogy a barátság nem jelenthet hűbérességet, vagy akár gazdasági protektorátust, eszupán a kölcsönös bizalmat és kölcsönös érdekek kielégítését.“

A közölt kivonatoknak az alapján megállapítható, hogy a román ujságok higgadtan és tárgyilagosan ítélik meg a nemzetközi helyzetet.

• Hírek •

Április végéig minden munkaadó gázárlapot kell, hogy beszeressen! A hivatalos lapban megjelent törvényrendelet szerint a vállalatok április 30-ig be kell, hogy szerezzék alkalmazottaik részére a gázárlapokat. Az árlapok darabonként 600 lejbe kerülnek és árukat havi részletben kell levonni az alkalmazottaktól.

Nagy vihar volt a Fekete tengeren. A téliesre fordult időjárás következtében Románia te-

riületén nagy havazások és szélviharok voltak. A Fekete tengeren a vihar nagyon sok hajót veszélyes helyzetbe juttatott. Egy angol hajó súlyosan megsérült. A lehullott hó egyébként néhány nap alatt elolvadt és áldásthöző nedvességgel öntözte meg a március szelek által kiszáritott talajt.

Ülést tartott a Nemzeti Ujjászületés Frontjának főtanácsa. A Nemzeti Ujjászületés Frontjának főtanácsa ülést tartott. Az ülésen a kormány képviselői nyilatkozatot tettek a bel- és külpolitikai helyzetről.

A magyar rádió nem közölt Romániát sértő híreket. A magyar távirati iroda a leghatározottabban megcáfolta azt az egyes külföldi lapokban megjelent hírt, hogy a pesti rádió állítása szerint egyes erdélyi városok rövidesen visszakerülnének Magyarországhoz.

Cseh menekültek Romániában. A kárpátaljai határ felől több ezer menekült érkezett Romániába. A román hatóságok a menekülteket élelemmel, gyógyszerrel látták el és gondoskodtak elhelyezésükről.

Calinescu miniszterelnök nyilatkozata.

A nemzetközi feszültséggel és az általános mozgósítás hireivel kapcsolatban Calinescu miniszterelnök fogadta a belföldi és külföldi újságírókat. Calinescu kifejtette a jelenlegi helyzetet és az alábbi határozott hangú nyilatkozatot tette:

— Néhány korosztály behívása az ország egyes vidékein tisztára óvatossági jellegből történt. A csapatok nem is közeledtek a határokhoz. Tíz-tizenöt nap múlva a nemzetközi helyzet lecsillapodik s reméljük, hogy akkor a tartalékosokat azonnal hazaküldhetjük. Addig is intézkedések történtek, hogy a behívások ne zavarják meg a gazdasági életet s mentesülnek a mozgósítás alól azok, akikre eb-

ben a tekintetben szükség van. A hadsereg ellátását a rendes piacokon kívül biztosítják. Az államvasutak rendes forgalmában semmi változás sem állott be. A kormány semmilyen kivételes gazdasági vagy pénzügyi intézkedést nem tesz, mivel a fentebbi műveleteknek a rendes keretek között kell lefolyniok.

— Mindezek alapján teljes nyugalommal kell fogadni a jelenlegi körülményeket. Meg kell állapítanom, hogy a tartalékosok hazafias telkesedéssel válaszoltak a behívásra s hogy az állam gépezete teljesen rendben működött. A büszkeség s a teljes biztonság érzésével tölt el mindez bennünket.

Mit határozott a francia államtanács? A nemzetközi eseményekkel kapcsolatban a francia államtanács ülést tartott. Az államtanács felhatalmazta a kormányt, hogy a parlament megkérdezése nélkül elrendelhesse az általános mozgósítást. Egyidejűleg felhatalmazást kapott a kormány arra, hogy a francia tiszték és altiszték létszámát belátása szerint felemel-

je, továbbá, hogy Franciaország keleti határain új haderőt szervezhessen.

Megbüntették a volt bánffy-hunyadi főjegyzőt. Capusan Teodor, volt bánffy-hunyadi főjegyző különböző szabálytalanságok miatt bíróság elé került. A bíróság a főjegyzőt sikkasztás és hivatali szabálytalanságokért hathónapi fogházra ítélte.

Párizs püspöke Bucurestibe látogatott. Baussar párizsi püspök Bucurestibe érkezett. A püspök a francia intézet meghívására előadásokat fog tartani a fővárosban.

Iskolás gyermekek tömegszerencsétlensége. A lengyelországi Krzemlic község közelében borzalmas szerencsétlenség történt. Iskolás gyermekek tanítójuk vezetésével téli kirándulást tettek. A gyermekek egy tó jégén játszadoztak. A jég beszorakadt és 42 gyermek a vízbe fulladt.

Súlyos szerencsétlenséget okozott Csiktapolcán a háborus srapnellhüvely. A csiktapolcai Nyegre Ákos-féle fémöntődében súlyos szerencsétlenség történt. Rézolvastás közben az olvasztó tégelybe egy háborus srapnellhüvelyt is dobtak. A hüvely felrobbant s valóságos kartács és tüzzáporral borította el a műhelyt. Nyegre Ödön meghalt. Nyegre Ákos és László súlyosan megsebesültek.

Külföldi újságírók Bucurestiben. Bucurestibe számos külföldi újságíró érkezett, hogy lapjaikat Romániának a mostani nemzetközi események alkalmával elfoglalt álláspontjáról közvetlenül tájékoztassák.

A tapasztalt és tanult gazda termését meg-háromszorozhatja.

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyarázó képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Megrendelhető a Magyar Nép kiadóhivatalában, Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, mely a hosszú téli esték alatt a legjobb tanácsadó.

A legjobb tanácsadó dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

Igyekeznek mindekit mielőbb beszerezni a

Franciaországban elhalasztják a köztársasági elnökválasztást. Tekintettel az aggasztó külpolitikai helyzetre, Franciaországban nem tartják meg az április elejére kitűzött köztársasági elnökválasztást. Minden valószínűség szerint meghosszabbítják Lebrun elnök megbízatását.

A játék áldozata. A Nagyszeben melletti Hosman község elemi iskolájában Nicolae Coslea tanuló szünetben az ablakból nézett ki. Ioan Hancu, a fiu osztálytársa tréfából felemelte az ablakból kihajló fiu lábait, a fiu elveszítette egyensúlyát és kiesett az ablakon. Borzalmas kínok között meghalt.

Lezuhant egy sztratoszféra repülőgép. Az északamerikai Egyesült Államokban levő Adler helység közelében sztratoszféra repülőgéppel kísérleteztek. Az új repülőgép az első utján lezuhant. 8 ember meghalt, 3 ember súlyosan megsebesült. A százmillió lejt érő gép teljesen megsemmisült.

Románia londoni nagykövete Bucurestiben. Románia londoni követe Tilea Viorel Bucurestibe utazott, hogy a legutóbbi eseményekkel kapcsolatban jelentést legyen Ófelségének.

Hogyan vessük a magvakat?

Mákot, borsot, murkot, petrezselymet, parajt azonnal vessük el, mihelyt a talaj megmunkálhatósága lehetővé teszi. Lehetőleg azonnal. A talaj elegyengetése előtt 120—150 centiméter széles ágyakat jelölünk ki s azok között 25—28 centiméternyi utakat hagyunk. Ezután a talaj felületét gereblyével elegyengetjük, majd a sorok távolságát mérjük ki. A sortávolság a zöldségfélék nagysága (természete) szerint változó.

A mákot 35, a törpeborsót 25—30 centiméter, a murkot, petrezselymet, sóskát pedig 25—25 centiméter távolságu barázdákba, ritkásan vetjük. A barázdák mélységét a mag nagysága szabja meg. Az egészen apró magvakat (mák, saláta) 1 centiméter, a sárgarépa, petrezselyemmagot 2 centiméter, a parajmagot 3 centiméter, a borsót pedig 4—5 centiméter mély barázdába vetjük. A sekély barázdát a gereblye nyelével, vagy vékonyabb karóval, a mélyebbet pedig hegyes kis kapával készítjük, úgy, hogy egyenletes mélységű legyen. A magvakat ritkásan szórjuk a barázdába s azután porhanyó földdel takarjuk be. Cserepesedő talajon a takarásra használt földet porszerű melegágyi trágyával, vagy keverék trágyával ajánlatos keverni.

Rövid hírek

Gazdasági egyezmény Románia és Magyarország között. Románia és Magyarország között Budapesten gazdasági egyezmény jött létre.

Földrengés volt Japánban. Japánban nagy földrengés pusztított. A természeti csapás sok emberáldozatot követelt. Az anyagi kár igen nagy.

Tűz volt egy bukaresti színházban. A főváros egyik színházában tűz ütött ki. A tűz következtében két szoba és a tetőzet egy része leégett.

Halalos szerencsétlenség a malomban. A kisküküllőmegyei Szentlászló községben Zimmermann János földműves gabonát örölt. Vigyázatlanságból a lendítő kerékhez ért, a szij elkapta és földhöz vágta. Zimmermann rövid szenvedés után meghalt.

Három könyvkülönlegesség!

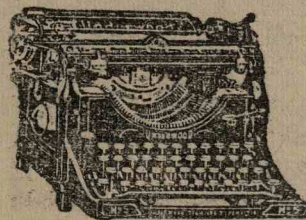
Erdélyi areképek és képek (Dézsi L.) Világhírű erdélyi férfiak, mint Kőrösi Csoma Sándor az utazó, Brassai Sámuel a tudós, Misztótfalusi Kiss Miklós és mások élete.

Erdélyi régebbi vadászatok (Ujfalvi S.). Az utolsó bölény Erdélyben, Vadászat a Ciblesen, A görgényi havasokban, Háromszéken és a Mezőségein.

Erdély geológiája (Tulogdi J.). Hogyan alakult ki Erdély földje, képekkel.

A három könyv újból kapható. A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Cluj, Str. Baron L. Pop 5. 30.— Lei előzetes beküldése esetén portómentesen szállítja. A postaszelvényre kérjük feljegyezni a könyvek címét. Kérje legujabb díjmentes szindarabárjegyzékünket!

Smith Premier Nr. 60.
Remington, Underwood és Corona
írógépek
gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép- és sokszorosító kellekekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

„RAPID“
IRÓGÉPVÁLLALAT

Kolozsvár, Str. Regina Maria 33

Faültetés idejére.

Sokan nem tudják, hogy az emberiség számára milyen nagy jelentőségű a fa. Pedig alapossabban utána gondolva, megállapítható, hogy minden rendű és rangú ember rá van utalva arra, hogy egész életén át kihasználja a fa által nyújtott jótéteményeket.

A fának minden része használható. Virága nektárt termel, amit a méhek által összegyűjtve méz alakjában az ember táplálkozásra használhat föl. A hárs, bodza virága kiváló herbateát ad. A lehullott levélzet értékes talajjavító. Faszegény vidékeken jó tüzelőanyag. A kellő időben, kellő módon ki-folytatott fanedvekből cukrot, balzsamot, gyantaneműeket készíthetünk. Az alkalmas időben lehántott fakérget állati bőrök kicserzésére használják, festő és gyógyszer készítenek belőle. A kéreg és a fa test közötti hánesot mint kiváló kötőanyagot, némely vidéken pedig kötélárúnak földolgozva használják. A gyümölcsfák gyümölcsét mint kiváló táplálékot az ember, az erdei fák gyümölcsét vagy termését pedig háziállataink takarmányozására, hizlalására használhatjuk. Hogy magát a faanyagot mire használja föl az ember, azt említeni se kell, mert azt nagyon jól tudjuk, hogy a fát tüzelőanyagon kívül számtalan iparos, gyáros, vállalat, üzem használja a legkülönbözőbb eszközök, tárgyak, épületek elkészítéséhez, előállításához, építéséhez.

A fának ezen sokoldalú és sokféleképeni használhatóságához mértén meg is áldotta a Teremtő földünket óriási kiterjedésű erdőségekben álló különféle nemű fakkal, melyek a föld felületének minden részén, legyen az alantfekvésű ingovány vagy magas síklás hegység, futóhomok, megélnék és fejlődnek az ember hasznára, gyönyörűségére, az éghajlati viszonyok, a hőmérséklet, csapadékok, légáramok szabályozására. Nagyon kevés a

száma az olyan embereknek, akik nem örvendenek a tavasz bekövetkeztének, a fák ki-zöldülésének, kivirágzásának, jogos reménységgel ahhoz, hogy bőséges gyümölcsstermésre lehet számítani. Kellemes pihenő helyet talál a nehéz munkában kifáradt munkás az árnyék nyújtó fa lomboságra alatt, — ha a kibírhá-tatlan tikkasztó hőségben a kellemes hűvös levegővel telt erdő árnyékába juthat. Viszont ha csikorgó hidegben, széljárásnak ki-tett mezőségből zárt erdőbe jutunk, kellemes melegnek érezzük az erdei levegőt. Az erdő talaja sohase szárad ki oly gyorsan és oly nagymértékben mint a nyílt mező, mert az erdőségre lehullott légköri csapadékot az erdő talaját fedő mohák, zuzmók, az évek során lehullott és részben már elkorhadt lom-bozat és vékony galyak szivacs módjára el-nyelik, nem engedik azt hirtelen lefolyni, ha-nem lassan szivároghat a föld mélyébe, ott elraktározódik, lassan párologhat el és ennek következtében nemcsak állandóan kel-lemes páratelt az erdei levegő, de miután a föld mélyében meggyülemlett víz az erdő-területéről nem párologhat el oly gyorsan, mint a mezőségeken, tehát az erdős vidéke-ken nem száradhatnak ki a források oly ha-mar, mint a sík mezőkön lévőek.

Az itt elmondottakból láthatjuk, hogy a fák nélkülözhetetlen javai az emberiségnek. Mégis kapzsi, haszonleső, a jövővel nem törődő emberek irgalmatlanul irtják, pusztítják olyan területekről is, amelyekben nemcsak hogy hasznot hajtó növényzet nem teremhet meg, de az erdőirtás és az azt követő elkopá-rosodás következtében a szomszédos, más gazdasági célokra alkalmas és hasznosítható területek fönmaradását is veszélyeztetik.

Ültessünk fákat, mert azok az emberiség jótévedői!

Kleisl Gyula.

Tavaszi ébredés.

A földműves embernek most kezdődik új munkaéve. A felszer deszkakapuja tárva nyitva, az eke, taliga, borona kikerült az udvarra, s már-már az utolsó javításokat is elvégezték rajtuk a gondos kezek s a felszerelés gazdájukkal együtt mély lélekzetet vesz s elkezdődik a munka.

A kora hajnali falusi csendet a szekerekre felpakolt szántószerszámok zörgése váltotta fel, amint az igyekvő gazda biztatására fürge mozdulattal lépkednek az igás állatok s átdöccen a szekér egyik körül a másikra.

Tarka, mozgó tömeg lett a mező az ekeszarvát keményen markoló gazdák és a bejárnazott állatok hűséges tovaállagásától.

Elemista gyermek fogja a lovakon a kantárszarát, vezeti az ökröket s nagy gondal ügyel, hogy az állat mindig egy nyomon haladjon. Különben nem volna jó a szántás. Gyermekszívük szaporábban ver; az ősi rög művelése élvezetesebb számukra a száraz, iskolai tudományemésztésnél s boldogok, ha apjuk elkéri a tanító bácsitól.

S hátul halad a gazda. Lelki öröm feszíti izmait s az ekeszarvát úgy fogja, mint ha annak elengedésétől függne a további megélhetés. S valóban ez az ösztönös megkapaszkodás a földhasító eke nyelvén, beszédes kifejezője a föld iránt való indokolt hűségünknek. A szép, sima, fekete barázdákba hasadó, pihent föld adja mindannyiunk mindennapi kenyérét s a földműves érzi legjobban, hogy a „*Miatyánk*“-ban esdekelt kenyér adója az a drága föld, amelyet szent alázattal tapos, művel s amelyet, ha nem átalanná, szeretettel leborulva csókjaival halmozna el.

Ha lépsz a szántás, az állatok a szekér

végihez kötve szénát rágnak s a gazda a nyakába akasztott zsákból teli marokkal szórja a magot a párolgó, fekete rögök közé...

A földnek termékenyítő titkát ki tudná elmével felérni? Isteni ereje meghasítja a szárazul belevetett gabonaszemet s a mélybe furódó csira táplálék után kutat s a zsenge zöld levél kidugja fejét a földből s az áldott tavaszi napsütést lesi. S micsoda lendületes iramban indul meg az új termés fejlődésé! Igazán mélységes isteni titkok ezek...

Nem is lép meghatódottság nélkül a termőföldre a tenyerénél kérgesebb, repedezett lelkű gazda sem. A felszántott barázdászent áhitatot sugároz ki s mélyre nyúló áhitattal tölti be a rálépő embert. Nincs az életben megható pillanat, a Gondviselés közelségét jobban érezhető életszakasz a tavaszi vetés idejénél. Mielőtt a földműves a felbarázdált földre elhíntené az első marék magot, a katolikus leveszi kalapját s keresztet vet s sóhajlásával Isten áldását kéri a végzendő munkára. Más vallásu sem feledi el valamilyen formában a Láthatatlan Hatalmashoz imát küldeni s csak azután kezdődik a néma csendben történő maghíntés.

Mi szebb, mi fenségesebb, mint ez a munka? Lábad alatt az engedelmes, felhasogatott testü, életet adó föld, markodban az elszórandó életcsira, fejed felett a pacsirta elbűvölő éneke s legfelül a jóságos tavaszi nap.

Este felé ismét a köves utcán döcögő szeker zaja hangzik mindenfelől s az állatait csendben biztató gazda arca az igazi boldogság, Isten közelében járt lélek kifejezője.

Kovács Ferenc.

Minden magyar jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni.

Megkezdtek Ófelsége ajándékának kiosztását.

Közöltük lapunkban, hogy II. Károly király Ófelsége ekéket ajándékozott szegény földművesek számára. Ófelsége ekéinek a szétosztása megkezdődött.

Néhány szó a gyümölcsfák talajigényéről.

Nemsokára megkezdődik a gyümölcsfák ültetése. Ezzel kapcsolatban, szükségesnek tartjuk rövid összefoglalásban a gyümölcsfák talaj igényeit megismertetni. Az alább elmondandó dolgok rendkívül egyszerű szabályok betartására utalnak. Ha ezeket a szabályokat betartjuk, biztosítottuk azokat az előfeltételeket, amelyek a gyümölcsfák megélhetésének és bőtermésének alapját képezik.

Az *almafa* csak ottan diszlik jól, ahol a termőtalaj kellő vastag. Egy méternél vékonyabb termőtalajban az almafa nem fejlődik jól. A talaj legyen kellő nedvességű, azonban az altalajvíz ne álljon magasan, mert akkor az almafán rákbetegség léphet fel. Az almafa legjobban szereti a homokos altalajon fekvő agyagtalajokat. Ezért völgyekben is sikerrel művelhető.

A *körtefa* ellentétben az almával, a nagyon mély talajokat szereti. A gyökere ugyanis karógyökér formájában a talajban nagyon mélyre hatol. Éppen ezért a körtefa kevésbé nedves talajokkal is megelégszik. Az éghajlat tekintetében is a körtefa jobban bírja a száraz, mint nedves éghajlatu vidéket.

A *csereznyefa* csak ott nő jól, ahol a mély talajba ültetik. A talaj ne legyen nedves, mert gyökereivel nagy mélységből tud nedvességet felszívni. A hűvös, nedves talajokat nem szereti. Ilyen talajokon mézgafolyást kap. Az aránylag sovány talajo-

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo pirula. Székrekedés bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfuvódás, gyomor és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 20 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogériában kapható.

kon is jól diszlik, ha az éghajlatot szereti.

A *meggy* csaknem minden oldalon megél, az sincs kárára, ha az altalajvíz magasan áll. Száraz déli oldalakon gyümölcssei aprók maradnak.

A *szilva* és *ringló* gyökerei a talaj felszínén helyeződnek el. Jól bírják tehát az olyan vékonyrétegű talajokat, amelyeknek nedves altalaja van. Emellett azonban a szilva és ringló oldalas helyeken is jól érzi magát, ha kellő ápolásban részesül.

A *kajszinbarack* és *öszibarack* szeretik a déli fekvésű laza talajokat. Nedves, hideg és kötött talajokon nem tudnak fejlődni és a mézgafolyás áldozatául esnek.

Az elmondottak figyelembe vételével könnyen biztosíthatjuk a gyümölcsök telepítésének sikerét és sok bosszuságtól kiméltethetjük meg magunkat.

Nem szabad elrejtteni az árukat!

A külpolitikai események hatása alatt több helyen elrejtették az árakat. Különösen az elsőrendű élelmicikkek, mint a liszt és cukor tüntek el a piacról. A hatóságok ezzel a jelenséggel kapcsolatban szigorú rendelkezéseket bocsátottak ki, amelyek szerint az árurejtetőket súlyosan megbüntetik.

Megélénkült a terménypiac.

A terménypiacon több hétig tartó lanyhaság után élénk üzletkötések folynak. Ujból megindultak a belföldi vásárlások és a külföldi kereskedők is megint kezdenek érdeklődni a románialgabona iránt. Különösen a buza iránt mutatkozik nagy érdeklődés. Így például Görögország 30 ezer vagon buzát akar vásárolni Romániában. Olasz és angol kereskedők is nagyon érdeklődnek a romániai buza iránt. Így kilátás van arra, hogy a néhány héttel ezelőtt meglecsult árak emelkedni fognak.

Magyarország kész butort akar Romániától vásárolni.

Magyarország részéről nagy érdeklődés tapasztalható a romániai butorfa és butoráru iránt. Hir szerint Magyarország nagyobb mennyiségű kész butort akar Romániában vásárolni.

Gyapothiány Naszód megyében.

Naszód megyében teljesen eltűnt a gyapot a piacról. A falusi lakosság gyapottal készülő szőteményeit nem tudta bevégezni.

Terményárak Kézdivásárhelyen.

Buza 450, rozs 340, árpa 460, zab 460, kukorica 440, lencse 600, krumpli 200 lej mázsánként.

Terményárak Székelyudvarhelyen.

Buza 70—75, kukorica 53—55, árpa 60—62, zab 48—50 lej husz literes vékánként.

Sertésárak Udvarhelyen.

Hízott sertés 100 kilogramon alól 24—26, 100 kilogramon felül 25—27 lej élősúlyban kilónként.

Művelődési mozgalmak.**Népünk egykori nagy védelmezője.**

1676 március 27-én nagy öröm volt a Felvidék egy kis kastélyában, a Rákóczi-család borsói udvarházában. Rákóczi Ferenc, magyar főúr felesége, Zrinyi Ilona, egy egészséges, szép kis fiu-gyermeknek adott életet. A kis fiu apja nevét kapta a keresztségben, így ő lett II. Rákóczi Ferenc. Már születésétől kezdve nemcsak szülőinek, hanem az egész népnek reménysége volt.

Mert népünknek ebben az időben nagyon sokat kellett szenvednie. Hosszu ideig a török uralkodott felette és bizony sokat türt a pogánytól. Később azonban gazdát cserélt. A törököket ugyanis az osztrák-németek leverték s azután ők uralkodtak mindenütt a magyar népen. Am a szegény nép csakhamar szomoruan tapasztalta, hogy cseberből-vederbe esett, mert a német sokszor még rosszabb volt, mint a török. A török ugyanis valamennyire már mégis ismerte a helyzetet, de a német egyáltalán nem s nem is törődött vele. Az országot elárasztották a német katonák, akik mindenütt csak a meggazdagodással törődtek. Nem gondoltak a nép szegénységével, csak egyszerűen kivetették a falvak népére az adót. Az adó rendszerint sokkal nagyobb volt, mint amennyit azelőtt a törökök számára kellett fizetni. Néhol természetesen nem tudták megfizetni a kiszabott összeget. Ilyenkor az illető helységben megjelentek a német katonák. Megszállották az utcákat s a lakósokat addig ütötték, verték, kinozták, míg sikerült mindenükből kifosztaniok őket. Egy akkori feljegyzés szerint Erdélyben „a szegénységet verték, csigázták, kinozták és kötözték, sós vízzel itatták a pénzért.“ Volt olyan falu, melynek egész lakossága az erdőkre menekült a német katonák közeledésének hírére. A katonaság kegyetlenkedései miatt senkinek sem volt biztonságban az élete. Szegény és gazdag, ur és szolga, szabad ember és jobbágy egyformán rettegésben élt. Panaszkodni nem volt kinek. Ebben a szomorú helyzetben mindenki Rákóczi Ferencbe vetette reménységét. Egyedül ő volt elég hatalmas és gazdag ahhoz, hogy a szegény népnek sikeresen pártját foghassa.

Rákóczi azonban még egyelőre nem mert fellépni, mert gyanus volt az osztrák-németek előtt. Pedig ezek már régóta mindent megtettek arra, hogy őt elnémetesítsék. Mikor tizenkét éves korában elszakították édesanyjától, egy német iskolába adták s németnek nevelték. A kis herceg német környezetben nőtt fel, német ruhában járt és németül beszélt. De lelkében megmaradt magyarnak. Később visszakerült ősei birtokára s látva népének nyomoruságát, elhatározta, hogy megpróbálja népét felszabadítani az osztrák elnyomás alól. Ezzel az elhatározásával mindenét kockára tette. Életét, vagyonát, családi boldogságát veszélyeztette. Nemsokára ugy látszott, hogy valóban mindezeket elveszti, mert tervét az osztrákok felfedezték, őt magát elfogták és börtönbe hurcolták. Már-már készült a halálos ítélet, de szerencsére sikerült börtönéből megszöknie. Több más társával együtt Lengyelországba menekült s onnan figyelte hazája szomorú sorsát. De nem sokáig. Magyar és ruszin jobbágjai utána küldtek s kérve-kérték: szabadítsa fel őket az osztrákok uralma alól. Erre Rákóczi egy csapattal átkelt a határon. Amint Erdős-Kárpátok szorosain ereszkedett alá, ruszin és magyar hivei örömujjongással mentek elébe. Ezzel kezdődött meg a híres Rákóczi-féle szabadságharc, mely nyolc évig tartott. Ezalatt Rákóczit Erdély fejedelmévé is megválasztották.

A szabadságharc azonban szomorú véget ért. Az osztrákok többen voltak, felszerelésük is jobb volt, így ha nehezen is, de ők győztek. A végén, mikor Rákóczi látta, hogy saját erejéből az osztrákoknak nem tud ellenállani, külföldre ment segítség után. De nem kapott segítséget sehol. Ezalatt alvezére Szatmáron békét kötött az osztrákokkal, akik megígérték, hogy a népet nem fogják sanyargatni.

Rákóczi nem bizott az ígértben s ezért külföldre ment. Élete utolsó husz évét a törökországi Rodostóban töltötte el. Hivei közül sokan ide is elkisérték s vele együtt éltek a szomorú számkivetés napjait. Rákóczi ott is halt meg. Később hamvait Kassán temették el.

A györgyfalvi szereplők.

Lapunk mai számában részletesen beszámolunk a györgyfalvi műkedvelők nagyszerű szerepléséről. Ezzel kapcsolatban az alábbiakban közöljük a szereplők névsorát: Venczel János, Kun László, Szabó Miklós, Szabó Miklósné, László Mártonné, Szabó Györgyné, Lukács Feri, Vajas Kati, Jaskó Feri, Szabó Márton, Vajas

Mihály, Orosz Lajosné, Venczel Istvánné, Tóbiás Jenő ref. lelkész, Czakó György.

Eredeti györgyfalvi butorokat, szötteseket és tányérokat adtak: Lőrincz Kata, Sajgó Mártonné, Czakó Györgyné, László Mártonné, Venczel Jánosné, Szabó Miklósné, Szabó Gergelyné, Jaskó Kata, Vajas Kati és Vajas István.

Szövetkezet

Hangya szövetkezet alakult Gyergyóremetén.

Gyergyóremete-Csutakfalván nagy lelkesedéssel alakították meg a Hangya Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezetet. Az új szövetkezet csatlakozott a nagyenyedi Hangya Szövetkezethez, mint annak tagszövetkezete. Az alakuló gyűlésen megjelent Székely János a Hangya központ nagyenyedi kiküldöttje. A központ kiküldöttjét György József községi bíró üdvözölte. Az alakuló gyűlésen száznegyven szövetkezeti tag iratkozott be az ujonnan megalakult szövetkezetbe, akik 185 darab ötszáz lejes üzletrészt jegyeztek le.

Az alakuló közgyűlésen az igazgatóság és vezetőség a következőképpen alakult meg: Laczkó Ádám elnök, Ivácson Feri Antal alelnök, Portik Lukács József felügyelőbizottsági elnök, Antal József Péteré felügyelőbizottsági alelnök, ifj. Portik Gy. János ügyvezető-könyvelő, Puskás Buza Jenő pénztárnok, Crăciun Avram ig.-tanító, Ivácson András, Puskás Buza József, Pál Albert igazgatósági tagok, Mezei János, felügyelőbi-

zottsági tag, László Péter, Portik Kékes Ferencz és Brassai János felügy. b. póttagok.

Az ujonnan megválasztott igazgatóság első igazgatósági gyűlésén elhatározta a Nagyenyedi HANGYA szövetkezetek szövetségébe való belépését, ugyanakkor jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott György József községi bírónak, mint a helyi hatóság képviselőjének, Székely János szövetkezeti kiküldöttnek, valamint Borbély Ferencz csutakfalvi szöv. tagnak, aki kezdőnek 10 üzletrészt jegyzett le 5000 lej értékben, Crăciun Avram ig.-tanító, Ivácson Feri Antal, Laczkó Ádám, Mezei János, Antal József Péteré, Gál Ferencz Ignácé, Laczkó Albert István, Ivácson András, László Péter, Puskás Buza József, Pál Albert, Portik Kékes Ferencz, László János kovács és ifj. Portik Gy. János szövetkezeti tagoknak, akik tevékenységükkel, valamint a többi szövetkezeti tag érdemes támogatásával és megértésével, hozzájárultak a szövetkezet megalakításához.

Mulafió

KALAPOMBA TŰZÖK EGY VIRÁGOT...

Az én házam nem fényes palota.

De a tavasz ide is békacag.

Megtölti szobámat az üde fény;

S a mezőről hozott ibolyaszag.

Kicsal a fény a szobafogságból.

Mint a fákból a rügyet s levelet.

Fut, szalad a fényáram előre,

Élesztve színt, illatot, meleget.

Ilv az élet a szabad mezőre,

Ahol virágillatos minden út.

Esábit a fény, dal, szerelem, illat,

Mit a tavasz szépsége adni tud.

És én egész nap a mezőt járom.

Hol élet sarjad, zöldül a távol,

Honnan kakukszót hoz felém a szél

A virágzó vad eseresznyeafákról.

... Vadvirágos kis falusi mező.

Szebb tájékat náladnál ki látott? —

Lehajlok egy kis bokor tövéhez,

S kalapomba tűzök egy virágot...

Izsák Domokos.

A két jóbarát.

Van Atádon egy ferencendi templom és van ennek a templomnak egy Steliczky nevű sekrestyése...

Régi, régi szolgálai már az Urnak, meg a ferencendi kegyes barátoknak a Steliczkyek... Apjuk, nagyapjuk, dédapjuk, mind sekrestyés volt, hogy a szentegyház báránykái — sőt, talán maguk a barátok is — hajlandók voltak azt hinni, hogy a Steliczkyek templomi tisztsége Isten kegyelméből való...

Ez a suttogott föltevés nagyban hozzájárul a Steliczkyek tekintélyéhez, amit csak emelt az a másik körülmény, hogy a mindenkori sekrestyések az alázatosan méltóságos egyházfői magatartást is elsajátították a barátoktól...

Ha esti harangozás után, hosszú, méltóság-

teljes léptekkel, alázatosan maga elé nézve végighaladt Steliczky az utcán, a szembejövők hangos „dicsértessék”-kel köszöntötték... S mikor belépett Mikeczhez, az öreg mézeskalácsoshoz, a vásárlók — ha voltak — levették fejükről a kalapot az egyház tiszteletére...

Steliczky, a sekrestyés és Mikecz, a mézeskalácsos, még gyermekkori jó barátok voltak... Mikecz öntötte azokat a szép viaszgyertyákat is a templom számára, ami valamelyes megkülönböztetett egyházi befentességet kölesönzött a derék öreg mézeskalácsosnak.

Csak egy volt a hiba... Tudniillik az, hogy Mikecz üzlete egy rettenetes sáros zugutcában volt, ahová a vevő már csak mind ritkábban merészkedett, amióta ujmódi cukrászda nyílt a templomtéren. Az iskolás gyermekek ugyan azontul is inkább a Mikecz bácsi omlós mézeskalácsaiért lelkesedtek és ide hordották el megtakarított filléreiket is, ám úgy látszik, mindez még nem volt elég arra, hogy a szegény öreg pangó üzletét fellendítse...

Történt egy csöndes délután, hogy a gvardián, így szólt barátтарыhoz:

— A templom előtt a járda már nagyon keserves állapotban van...

Azok helybenhagyólag bólintottak:

Ugy van... Nagyon keserves állapotban van.

— Azt gondoltam hát, hogy a töredezett téglákat fölszedetjük és új járdát csináltatunk!

— Jó lesz... Nagyon jó lesz.

Szót a tett követte, kőművesi hivattak, megalkudtak vele s a legközelebbi hétfőn a mester munkához fogott.

Csákányával fölfeszegette a régi ütött-kopott téglát és rakásra hányta az uttest mellé. Aztán habarcsot kevert s annak lágy anyagába belepárnázta a szép új téglákat. S egy-két nap alatt elkészült a sima, egyenes, új járda.

A rendház főnöke, a jószágos gvardián, megelégedetten szemlélte a munkát. Aztán tekintet a fölszedett öreg téglára tévedt.

— Hát ezzel mit kezdjek? — kérdezte önmagától.

— Az öreg Mikecznek adom, hadd legyen vége a boltja előtt a sárnak! De előbb megtréfálom a barátját, Steliczkyt!

Bement a boltives öreg rendházba és hívatta a sekrestyést:

— Hallod-e, Steliczky, mit kezdenél vele, ha neked adnám a nagy rakás avult téglát a templom előtt?!

Steliczky csak nézett, nagy szemeket meresztve.

— Na, felelj, hallod-e?

— Igazán nem tudom, mit kezdenék velem!

— Ugy... Nem tudod!... Szép... Mondh

lom...

Steliczky kiérezte a főur neheztelését, elkezdett verejtékezni.

— De hát mit kezdenék velem? — kérdezte zörongva.

— Hogy mit kezdenél velem?... Hm... Hát megmondom: ösmered Mikeczet, a mézeskalácsost?

— Igen!... Barátom!

— Ugy... Barátod... Akkor azt is tudod, hogy a boltja előtt az ut folyton sáros.

— Tudom!

— A sár miatt a vásárlók is elkerülnek.

— Tudom!

— Tudod, tudod!... Hát akkor minő barát vagy te, hogy azt meg nem tudod, hogy ezzel a nagy rakás téglával meg mit kezdj, ha nekem adom?

Steliczky a fejéhez kapott és elsírta magát.

— Oh, főtisztelendő atyám, bocsásd meg az én bűnös együgyűségem! Ó, ó, ó... hogy én erre nem is gondoltam!... Sohse bocsátom meg magamnak!

— Jó, jó... Azért vagyunk gyarló emberek... Eredj, aztán mondd meg a kocsisnak, hogy hordja a téglát a Mikecz háza elé... Aztán hívd ide a kőművest.

A hét végére elkészült a járda a mézeskalá-

csos boltja előtt. S olyan takarosán sikerült, hogy az öreg Mikecz elsírta magát, ahogy végigsétált rajta. S már az első napon érezni lehetett, hogy az emberek figyelme a mézeskalácsos boltra terelődött. Egyre-másra nyílt az ajtó, jöttek és mentek a vásárlók. Ismét divatba jött Atádon a már-már elfelejtett mézeskalácsévés.

Másnap hajnalban, valami különös zajra ébredt a jó öreg mézeskalácsos.

— Al... Hallod? — sugta a feleségének.

— Mit?

— Azt a karistolást — mintha söpörnék az ablak alatt!

— Hallom.

— Megyek és megnézem!

Csizmát rántott és kiment az utcára.

Elhült azon, amit látott: Steliczky söpörte — járdát.

— Mi az, Steliczky?... Te söpörögsz itt, barátom?

Steliczky lehajtotta a fejét.

— Dehát minek?

— Hát tudod... ezek a régi téglák... Mám az apám, meg a nagyapám is söpörte őket a templom előtt... Aztán most nekem adta a főur, s hogy én is tegyek érted valamit, ha fölsöpörök otthon az új járdát, eljövök minden reggel ide is, hogy felsöpörjem a régit.

Az ébredő nap végigszaladt az utcán... Mikecz megölelte Steliczkyt.

Galambok bugták az eresz alatt.

Szalay László.

Gazdakörök, bércséplesi vállalkozók figyelmébe ajánljuk a „Mavag” cséplőgépeket.

(Magyar Állami Gépgyár, Budapesti)

gyártmányu, önbeállós golyóscsapágyas, acélkeretű

Fordítható dobkosár, meghosszabbított kivitel, kétten-gelyű lengőládás szalmarázó rendszer, magasnyomású kenés. Szűk udvarokon és nagyobb emelkedéseken is könnyen szállítható. Hosszuszalmájú gabonák cséplésére kiválóan alkalmas, leggazdaságosabb üzem. - Díjtalan helyszin látogatás!

„Mavag” szab. lóherecséplőkészülékek.

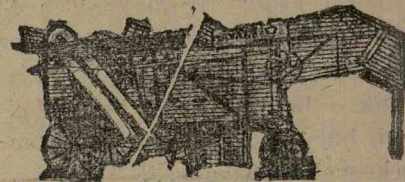
„Mavag” kalapácsmalom. Hanomag 36 Hp. Diesel német-és a legújabb kivitelű amerikai gyártmányu traktorok és más üzemgépek. A legolcsóbb árakban és kedvező fizetési feltételek mellett rendeléseket már most felvesz a jövő cséplési időnyre

a romániai kizárólagos vezérképviselő: „INDUSTRIA-ECONOMIA” Kereskedelmi és Ipari Rt. Timisoara-Temesvár

Telefon: 43 57.

IV, Strada Brațianu Nr. 34.

Távírat: Industria Timisoara

Apróságok • Adomák

Vagyontérő tulipánhagyma.

Hollandiában minden évben tulipánkiállítás és tulipánhagyma vásárt rendeznek. A tulipánkiállításra és vásárra felvonnak Hollandia legkiválóbb virágkertészei és ezen a vásáron mutatják be legujabban nemesített ujdonságaikat. Az ideai tulipánvásáron ezerötszázféle tulipánt állítottak ki a kerészek. A tulipánok között voltak rendkívül drága példányok is. Egy narancsszínű, ujonnan nemesített tulipánhagymáért 150 ezer lej összegnek megfelelő értéket fizettek. Ezenkívül nagyon sok olyan tulipán ujdonságot mutattak be, amelyek sok ezer lej jövedelmet eredményeztek gazdájuknak. A tulipánvásár egyébként, mint látványosság is feledhetetlen volt, mert a látogatók millió és millió gyönyörű tulipán virágban gyönyörködhettek.

Darazsakat vásárol Magyarországon Amerika.

Alabama északamerikai állam erdeiben egy sárgaszínű bogár óriási pusztításokat okoz. Mindent megpróbáltak a bogarak kártételének csökkentésére, azonban a vegyszerekkel végrehajtott háború semmi eredményre sem vezetett. Tavaly bogárpusztító darazsakat próbáltak meghonosítani az alabamai erdőkben és ezek nagyszerűen beváltak. Különösen a Magyarországról vásárolt ragadozó darazsak tündek ki azzal a tulajdonságukkal, hogy nagyon sok kártévő bogarat pusztítottak el. Az északamerikai Egyesült Államok földművelésügyi minisztere ennek a tapasztalatnak a hatására szakértő bizottságot küldött ki Magyarországra, hogy a

bizottság nagyszámu darazsat vásároljon Magyarországon és azokat az alabamai erdőkben szaporítsa. A rendkívül érdekes eset mutatja, hogy a növényi kártevők elleni harcban az ember minden eszközt megragad arra, hogy eredményt érjen el.

Eszik-e embert a farkas?

Tompa Imre előfizetők, aki 15 évig teljesített csendőri szolgálatot, írja, hogy szolgálati ideje alatt nem talált bizonyítékot arra, hogy a farkas az eleven embert megtámadná és felalná. Egy alkalommal egy katonaszökevényt, egyszer pedig egy félig megfagyott erdőmunkás talált az erdőn, már pedig, mint írja, ha igaz volna, hogy a farkas embert eszik, ezeket nem találhatta volna meg. Előfizetők csatlakozik a lapunkban előzőleg megjelent véleményekhez, hogy a farkas nem eszik embert!

A világ legdrágább féme.

A világ legdrágább féme a rádium. Egy gram rádium előállításához 50 vagon, tehát egy egész tehervonat rakományt kitévő kőzetet kell feldolgozni. Egy gram rádium előállításán 158 munkás egy hónapig dolgozik. Jelenleg az egész világon félkilónál kevesebb tiszta rádium van. Egy gram, tehát a kiló ezredrészét kitevő rádium ára 20—30 millió lej.

Nagyon sok vitamin van a zöld dióban!

A súlybetegség ellen eddig legbiztosabb gyógyszernek tartották a citromot. A betegséget ugyanis C vitaminnal kell gyógyítani, a citromban pedig nagyon sok C vitamin van. A legújabb vizsgálatok azonban kimutatták, hogy a zöld dióban 25—30-szor annyi C vitamin van, mint a citromban! Így a jövőben a zöld diónak a súlybetegség gyógyításánál nagy szerep fog jutni.

Fősvénység.

A fősvény ember vendéglőben ebédel és lassan kanalazza a levest. Már rég kikanalazta a tányérből a levest és még mindig rendületlenül tovább kanalaz. A vendéglős odamegy hozzá és így szól:

— Uram, ne hozzak önnek egy darabka itatópapírost, hogy végre az utolsó csepp levest is felitassa tányéréből?

Ta-Kao, a halál virága. Rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikkben számol be Tolnai Világlapja egy kínai ópiumbarlang rejtélyes, különös világáról, ahol „Ta-Kao, a halál virága” fehér és sárgabőrű áldozatai hódolnak kárhozatos szenvedélyüknek.

Laptulajdonos: Magyar Nép R.T.
Főszerkesztő: Gyallay Domokos.
Felelős szerkesztő és ügyv. igazgató:
dr. Szász Ferenc.

Az ideai tavasz

különösen előnyösnek ígérkezik újültetésekre! Igen szép és gazdag készletünk van gyümölcs- és más fákban, valamint diszcserejék és évelőkben. Kérjék képes árjegyzékünköt és rendeljenek idejében.

AMBROSI, FISCHER és TÁRSA. — AIUD. Jud. Albr.

Tanácsadó

G. I. A márciusi fagyok következtében felfagyott vetést nem szabad megboronálni. Előbb hengerelje meg, hogy a gyökök jussanak vissza a talajba és a növények kezdjék meg rendszeres táplálkozásukat. Meggyőződésünk egyébként, hogy a márciusi havazás sokat használt a gyenge vetéseknek.

M. I. A kaszálón a száraz avart és füvet le lehet égetni. Száraz vasuti töltéseken gyakran láthatjuk, hogy a mozdony szikrájától meggyullad a fű és mint futótűz elég kisebb-nagyobb foltokban. Ha ugyanezt a területet később is megfigyeljük, azt látjuk, hogy az égés helyén sokkal szebben nő a fű, sőt maga a terület is megtisztult a sok káros gyomtól. Ennek az a magyarázata, hogy az avar káliuma és foszforsavtartalma a hamuval ottmaradt és mint tápanyag javítja a talajt. A talajról ottmaradt száraz — takarmányozásra nem való — füvet tehát egészen le bátran. Arra azonban ügyelnie kell, hogy a tűz a szomszéd idegen területre át ne menjen. mert ebből nagyobb bajok keletkezhetnének. Hogy a tűz erősebb szélben jobban ég, mint szélcsendes időben, azt bizonyára tudja. Egyre azonban figyelmeztetnünk kell. Ha az avarfű magas és sok, — akkor olyan erős lehet a tűz, hogy a növények gyöktörzsét is megégeti, azaz teljesen kipusztítja. Ekkor azután a tűz után teljesen kopár maradhat a terület és sokáig (akár egy évig is) tarthat, míg a kiégett talajra a szél magvakat hord és begyepesíti. El kell tehát döntenie, hogy az avar égetésével nem okoz-e nagyobb bajt? Ebben az esetben tehát jobb, ha az avart lekaszáltatja, nehogy utjában álljon a fű jobb sarjadzásának és fejlődésének. Azt is meg kell jegyeznünk, hogy ha a rétege beiszapolódott, akkor helyes lesz az égetés után alaposan (keresztben és hosszában) megboronálni, hogy a fű gyöktörzse levegőt kapjon és jobban sarjadhasson.

Hitelszövetkezet, Gelence. A zsendelyt sokféle szerrel lehet tartóssá tenni. A rézgálicos vízben való pácolás, amint Önök leírják, feltétlenül beválik a zsendely tartóssá tételénél. A rézgálic ugyanis nagy ellensége mindenféle gomba kártevőnek, így a korhadást okozó gombáknak is. Vannak azonban készen vásárolható szerek, amelyeknek segítségével a zsendelyt tartóssá lehet tenni. Minden nagyobb festéskereskedésben szolgálnak erre vonatkozólag utmutatással. Egyébként nagyon jól beválik a zsendelynek kátránnyal való bemázolása is, csak ennek az a hibája, hogy a fedél héjazata fekete lesz és amikor a nap süti, az alatta levő tér nagyon felmelegszik. A karbolineumot is használják erre a célra. Minden esetre válasszák ki azt a módot, amely az Önök viszonyai között legjobban megfelel.

T. I. A leirt állatbetegség a sercegő üszög. Növendék állatoknál szokott fellépni és fertőző csirái a talajban élnek, ezért talajbetegségnek nevezik. Védooltásokkal szokták megelőzni, ha pedig a betegség kitör, gyógyító oltásokat alkalmaznak. A közmunkákra vonatkozó törvényt sziveskedjék a községházán, vagy a körjegyzői irodában megnézni.

K. A. Baltacim magot minden nagyobb magkereskedésben lehet vásárolni. Vidékükön keressenek egy üzletet, ahol kaphatnak, mert innen ugyan adhatunk címeket, azonban a szállítási költség rendkívül megdrágítja az árát. A baltacim hosszú életű, pillangós virágú takarmánynövény, amely 4—6 évig is kitart. Kétféle mag van: hámozott és hámozatlan. Az előbbiből 40—60, az utóbbiból 80—100 kilogramot kell vetni gabonaszortávoságra. Árpa védőnövénnyel kell vetni akkor, amikor az árpát vetik. Hangsulyozzuk, hogy gyenge talajokon is jól beválik. Szereti a napos hegyoldalakat.

Minerva Rt. nyomdája Kolozsvár.

Seriv. Cenz. C. VI. A. Bun de imprimat.

150 lej.

Szerkesztői üzenetek.

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

Cs. I. Szilágypér. B. J. Gyulakuta. J. I. Majláthfalva. F. K. Bádok. V. J. Firtosmartonos.

ELŐFIZETŐINKHEZ!
A könyvnaptárt mindazon előfizetőinkhez elküldtük, akik hátrálékukat befizették. Ezek alól legfeljebb azok kivételek, akik az utóbbi napokban küldték be, vagy fizették ki hátrálékaikat. Iggye szünk azonban azon, hogy ezen utóbbiak is a legközelebbi napokban hozzá juthassanak naptárjukhoz. Felhívjuk azon hátrálékosaink figyelmét, akik még eddig nem tettek eleget fizetési kötelezettségüknek, hogy naptárkészletünk még tart és ha rövid időn belül kiegyenlítik tartozásukat, a naptárt feltétlenül elküldjük címükre. Egyébként a hátrálékosokkal ismételtelen közzöljük ezen a helyen is, hogy a naptártól függetlenül igykezzenek rendezni tartozásaikat, mert akik nagyobb hátrálékban vannak, azoknak a lapküldést, minden további felszólítás nélkül, megszüntetjük.

Felhívás! Vinczeffy Sándor megbizottunk a hátrálékos előfizetési díjak beszédese végett a közeli napokban felkeresi a Sódvák, Nyárad- és Küküllőmentén lakó előfizetőinket. Felkérünk minden hátrálékosot, valamint azokat is, akik f. évre még nem fizettek, hogy az előfizetési díjat sziveskedjenek megbizottunknak kifizetni és hogy sokáig ne kelljen egy-egy községben tartózkodnia, gyűjtésük össze a pénz, hogy odamegyetele alkalmával azonnal felvegye a díjakat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: L. J. Matisfalva 150, B. P. Bogdánd 150, Majláthfalváról: L. I. 150, T. J. 150, Sz. I. Kiskapus No. 30. 150, K. Gy. Barátos 150, M. L. alszegi Vargyas 150, B. Z. Mezőzáh 475, M. J. Csöb 85, I. D. Csikvacsarcsa 40, P. G. Zágon 150, Sz. K. Borosbes 150, Dr. B. B. Gyulafehérvár 155, K. J. Élesd 100, N. Zs. Arad 150, B. J. K. Gyimesfelsőlak 150, N. E. Ruszkabánya

A Memel-folyó völgye.

Lapunk más helyén közöljük, hogy Németország birtokába vette az ugynevezett Memel-vidéket. A Memel-vidék Litvániának délnyugati részén fekszik, nevét a rajta keresztül folyó Memel folyótól kapta. Képünkön a Memel folyó völgyét mutatjuk be.

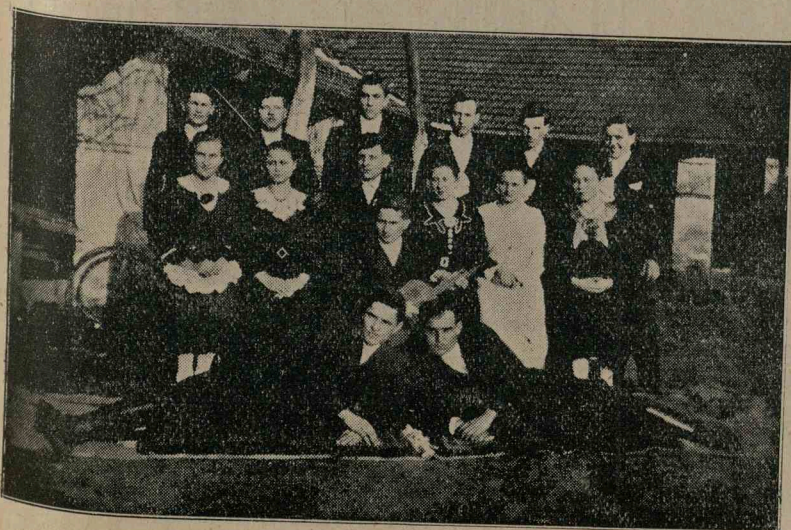

Hacha, a csehszlovák köztársaság volt elnöke, aki országa számára Hitler kancellár védelmét kérte.

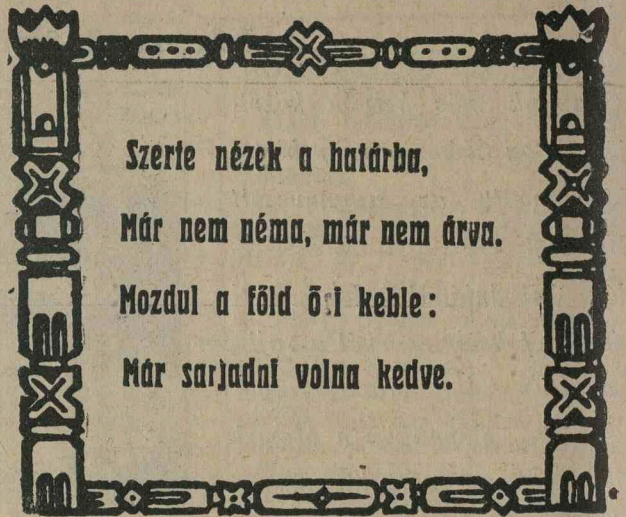

Beran, a volt csehszlovák köztársaság utolsó miniszterelnöke.

Színlelőadás Torontálkeresztesen.

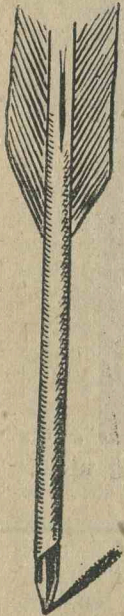

A torontálkeresztesi ifjuság szép sikerrel adta elő a Felhő Klári című szindarabot. Nagy sikerrel szerepeltek a következők: Lukó Pál, Kérges Kálmán, Mészáros Jani, Labadi Józsi, Kardos András, Molnár Ferenc, Molnár István, Kérges József, Német Kálmán, Kovács István, Balázs Péter, Labadi Piroska, Bakos Juliska, Lukó Margit, Széles Böske, Tamási Margit.

Szerre nézek a határba,
Már nem néma, már nem árva.
Mozdul a föld ő-i keble:
Már sarjadni volna kedve.

Hogyan védjük meg a palavesszőket az eltöréstől?

Sok kellemetlenséget és bosszúságot okoz, hogy az iskolai palavesszők nagyon könnyen törnek. Ez a baj rendszeren nem is annyira a palavesszővel való írás közben szokott bekövetkezni, hanem akkor, amikor a gyermek az iskolába viszi. Még az sem segít, ha a gyermek a palavesszőt fatokban viszi magával.

Kitünően megvédhetjük a palavesszőt az eltöréstől, ha vastag ludtoll szárba huzzuk. A palavesszőt úgy kell a ludtollba behelyezni, hogy csak éppen a vége látszódjék ki. Így aztán sem munkaközben, sem szállítás közben nem fog eltörni a palavessző.

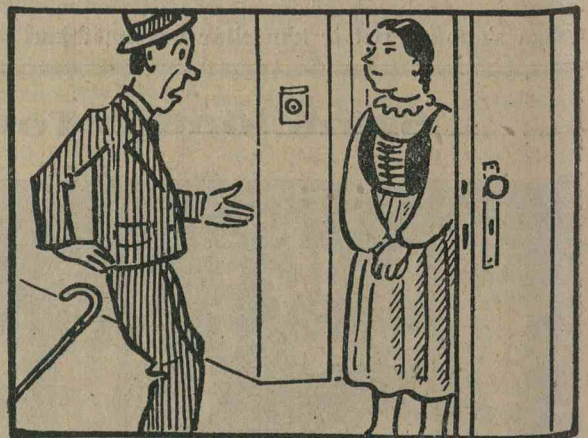
Nem való a tej lázas betegnek!

Lázás beteg étrendjére rendkívül nagy gondot kell fordítani. Az általános szokás szerint a lázas betegnek főképpen folyadékokat nyújtanak, mert a beteg is kívánja a folyadékokat és a közfelfogás azt tartja, hogy a folyadékok könnyebben emészthetők, mint a szilárd ételek. A lázas betegnek nyújtott ételek között legnagyobb szerep jut a tejnek. Már pedig a tej nem mindig való a lázas betegnek, sőt nagyon sokszor a lázas betegnek nyújtott tej szomorú következményekkel jár. A beteg a tejet kihányja és ennek következtében állapotában rosszabbodás következik be. A tej ugyanis csak látszólag könnyen emészthető táplálék. Különösen ártalmas lehet lázas

beteg számára, akinek emésztőszervei nem működnek kifogástalanul. A tejben ugyanis aránylag sok zsír és fehérje van és ezek az anyagok a lázas beteg által nehezen emészthetők.

A könnyű levesek vagy különösen a cukrozott gyümölcslevek a legtöbb táperőt nyújtó és legkönnyebben emészthető táplálékot szolgáltatják. Itt ismételtén rá kell mutatnunk arra, hogy a citromléből készült limonádé a lázas beteg számára valóságos orvosság. A citromban levő vitaminok a szervezet ellenállóképességét nagymértékben növelik. Sőt a legújabb megállapítások szerint a vitaminok megakadályozzák, hogy a lázas betegnél tüdőgyulladás lépjen fel.

Rövid tartózkodás.

Az igazgatóékhöz becsönget egy ember.
A cseléd nyit ajtót.

— Itthon van, kérem, az igazgató úr?

— Itthon van, de már nem sokáig! —
feleli a cseléd. — Délután lesz a temetése.